

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

SENÁT

PETR PAKOSTA

SENÁTOR

V Praze dne 15. prosince 2009

Vážený pane předsedo vlády,

s rostoucím znepokojením a mohu říci i rozhořčením jsem sledoval mediální závěr ze zasedání vlády minulý týden, na kterém bylo prezentováno nařízení vlády k novému trestnímu zákoníku. Nařízení č.j. 1511/2009 ze dne 7. prosince 2009 kromě jiného stanoví zcela nesmyslný limit pro pěstitele kaktusů, a to v počtu maximálně pěti kusů rostlin, které potenciálně obsahují mescalín.

Nejsem odborníkem na trestní právo a drogovou problematiku, ale zhruba čtyřicet let se zabývám pěstováním kaktusů. Omezím se tedy pouze na problém mescalínu u kaktusů. Dovolím si shrnout informace, které jsem získal z různých zdrojů, které ale zcela shodně potvrzují, že Vaše vláda při schvalování tohoto nařízení jistě v dobré víře vycházela buď z neúplných, případně přímo nesmyslných podkladů.

Pěstování kaktusů má v naší republice dlouholetou tradici. Připomenu známá jména Karla Čapka nebo Alberto Vojtěcha Friče. Za celou historii kaktusářství, která sahá nejméně do dob první republiky, se nikdo nepokusil zdiskreditovat a poškodit tuto zálibu tím, že by ji postavil mimo zákon. Mezi pěstiteli kaktusů, kterých je v České republice přes pět tisíc, jsou kromě laiků i odborníci, kteří tuto svou zálibu spojili s profesí. Pracují na vysokých školách, v Akademii věd a v dalších vědeckých institucích např. v oborech botaniky, biologie, farmakologie. Pokud by se vláda pokusila od těchto lidí, kteří kaktusům skutečně rozumí, získat informace, dozvěděla by se, že:

1. Kaktusy pěstované u nás, tedy v našich klimatických podmínkách, mohou obsahovat mescalín jen ve velmi malém až nepatrném množství. To je dáno zejména nižší úrovní slunečního svitu a obecně zcela odlišnými podmínkami, než v jejich zemi původu. Toto množství mescalínu by tedy mělo jen nepatrný psychotropní efekt. K jeho zvětšení by musel člověk zkonsumovat značné množství rostlin, což by zřejmě již před nástupem kýženého halucinogenního účinku vedlo k nezvladatelným zažívacím obtížím.
2. Kaktusy jsou velmi pomalu rostoucí rostliny (zejména ty obsahující mescalín). K vypěstování jedince, který by mohl ono zmíněné malé množství mescalínu obsahovat, je tedy zapotřebí nejméně tří až pěti let. Každý, kdo by chtěl kaktusy pro mescalín pěstovat, by se proto musel obrnit opravdu značnou trpělivostí. Tuto dobu nelze příliš zkrátit ani všemožně upravenými pěstebními podmínkami.

Z výše uvedeného vyplývá jednoduchý závěr. Pěstování kaktusů je záliba, která je náročná na čas, péči a lásku, kterou svým rostlinám věnujeme a která často nese nejisté výsledky. To jistě nejsou atributy, které by byly přitažlivé pro narkomany či obchodníky s narkotiky.

Pro objektivní pohled na věc jsem se pokusil získat informace i z „druhé strany“, tedy od odborníků na drogové závislosti. Kontaktoval jsem mimo jiné i MUDr. Presla z pražského zařízení

Drop In, které se již řadu let zabývá léčbou a prevencí drogových závislostí. Potvrdil mi, že se za dobu své existence nikdy nesetkal s člověkem závislým na mescalinu nebo s narkomanem, který by zneužíval kaktusy k jeho získání. Stejně informace mám i od policistů, kteří mnoho let působí v protidrogových odděleních – nikdy tento problém nemuseli řešit.

Vzhledem k tomu, že v Senátu Parlamentu ČR dostáváme pravidelně k dispozici bulletiny, které informují o drogové problematice jak u nás, tak i na území Evropské unie, dal jsem si tu práci, že jsem prošel všechna čísla těchto periodik za poslední dva roky. Ani v jednom tomto zpravodaji jsem nenašel zmínku o tom, že by zneužívání mescalinu bylo problémem, který je třeba řešit, ať již na české, nebo na evropské úrovni. Ani v jedné publikaci se neobjevil žádný článek, týkající se potenciální nebezpečnosti kaktusů. Pokud je mi známo, ani legislativa žádné jiné členské země EU toto neupravuje, a to z jednoduchého důvodu – není to třeba.

V neposlední řadě pak jsou námi pěstované rostliny, potenciálně obsahující mescalin, uvedeny v Příloze č. 1 a 2 Úmluvy o mezinárodním obchodě s ohroženými druhy živočichů a rostlin CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, tzv. Washingtonská konvence). Je otázkou, co bychom měli s rostlinami, které budeme podle onoho vládního nařízení držet nezákonně, udělat. Pokud bychom je měli předat např. botanické zahradě, pak nepochybně vzhledem k zcela jiným podmínkám tím osud našich rostlin zpečetíme. Pokud bychom je měli zničit, pak se nepochybně dostaneme do kolize právě s touto mezinárodní úmluvou. Byl bych velmi nerad, kdyby právě z tohoto důvodu utrpěla Česká republika další mezinárodní ostudu.

Vážený pane předsedo vlády, z výše uvedených důvodů jistě chápete mé rozhořčení nad schváleným nařízením vlády. Jsem si jist, že původní úmysl byl dobrý, ale již staré pořekadlo říká, že dobrými úmysly bývá dlážděna cesta do pekel, a já se obávám, že toto je přesně ten případ. Kriminalizace více než pěti tisíc poctivých a slušných občanů z důvodů minimálně sporných, spíše však zcela nesmyslných, nemůže být v zájmu žádné vlády. Proto Vás, pane předsedo vlády, zdvořile žádám o vysvětlení důvodů a poskytnutí odborných informací a expertíz, které vedly k postavení vlastnictví kaktusů s mescalinem v množství nad pět kusů mimo zákon.

Zároveň bych Vás chtěl požádat o přehodnocení tohoto stanoviska a o změnu nařízení vlády č.j. 1511/2009 ze dne 7. prosince 2009 v té části, která se pěstování kaktusů dotýká. K tomu Vám nabízím veškerou svou spolupráci včetně zprostředkování kontaktů na skutečné odborníky v oboru.

Na závěr si Vám dovoluji sdělit, že tento dopis přiměřeným způsobem zveřejním, a to s cílem informovat veřejnost a podpořit diskuzi na toto téma.

S poděkováním a pozdravem

Vážený pan

Ing. Jan Fischer, CSc.

předseda vlády České republiky

P r a h a